

Semantički neologizmi u žargonu mladih

Marić, Leon

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:142:465650>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-05**

FILOZOFSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Repository / Repozitorij:

[FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek](#)

Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet Osijek

Preddiplomski studij hrvatskoga jezika i književnosti i

mađarskoga jezika i književnosti

Leon Marić

Semantički neologizmi u žargonu mladih

Završni rad

Mentorica: doc. dr. sc. Ana Mikić Čolić

Osijek, 2021.

Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet Osijek

Odsjek za hrvatski jezik i književnost

Preddiplomski studij hrvatskoga jezika i književnosti i
mađarskoga jezika i književnosti

Leon Marić

Semantički neologizmi u žargonu mladih

Završni rad

Područje humanističkih znanosti, filologija, kroatistika

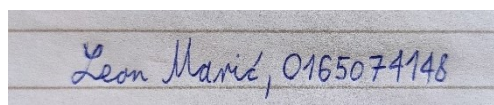
Mentorica: doc. dr. sc. Ana Mikić Čolić

Osijek, 2021.

IZJAVA

Izjavljujem s punom materijalnom i moralnom odgovornošću da sam ovaj rad samostalno napravila te da u njemu nema kopiranih ili prepisanih dijelova teksta tuđih radova, a da nisu označeni kao citati s napisanim izvorom odakle su preneseni. Svojim vlastoručnim potpisom potvrđujem da sam suglasna da Filozofski fakultet Osijek trajno pohrani i javno objavi ovaj moj rad u internetskoj bazi završnih i diplomskih radova knjižnice Filozofskog fakulteta Osijek, knjižnice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

U Osijeku 15. lipnja 2021.

Leon Marić, 0165074148

Sadržaj

1. UVOD.....	1
2. O ŽARGONU.....	2
2.1. Jezik i mladi.....	3
3. SEMANTIČKI NEOLOGIZMI	5
3.1. Definicija semantičkih neologizama	5
3.2. Uzroci semantičkih promjena.....	7
3.3. Posljedice semantičkih promjena	7
3.4. Mehanizmi nastajanja semantičkih neologizama	9
3.4.1. Metafora i metonimija	9
3.4.2. Sužavanje i proširivanje značenja	11
3.4.3. Eufemizacija	12
4. ISTRAŽIVANJE	14
4.1. Korpus semantičkih neologizama.....	14
4.2. Analiza korpusa	22
5. ZAKLJUČAK.....	23
6. LITERATURA I IZVORI	24

SAŽETAK

U ovom se završnom radu govori o semantičkim neologizmima u žargonu mladih. Iako se neologizmi ponajviše tvore različitim gramatičkim procesima, ovdje će riječ biti o onim neologizmima koji nastaju tako što se postojećim riječima dodaju nova značenja, odnosno dolazi do promjene na njihovoj semantičkoj razini. Rad se može podijeliti na dva dijela, teorijski i praktični, a sastoji se od sveukupno šest poglavlja. Prvo slijedi teorijski dio koji počinje uvodom u kojem će se objasniti struktura, metode i cilj rada. Onda će se nešto reći o žargonu općenito, te konkretnije o jeziku mladih na temelju dosadašnjih istraživanja. Zatim se naglasak stavlja na semantičke neologizme (neosemantizme). Ponajprije njihovu definiciju, a zatim uzroke i posljedice semantičkih promjena te mehanizme njihova nastajanja. Potom slijedi praktični dio gdje se donosi abecedni popis prikupljenih semantičkih neologizama. Riječi su podijeljene prema svojim vrstama te se korpus ukratko sagledao i s obzirom na mehanizme nastajanja semantičkih neologizama. U konačnici rada donesen je zaključak, mogući prijedlozi za buduća istraživanja te je naveden popis literature i izvora.

Ključne riječi: žargon, jezik mladih, neologizmi, *semantički neologizmi*

1. UVOD

U današnje vrijeme ubrzanog načina života, stalnog i brzog razvitka tehnologije i sveopćeg društvenog napretka, neologizmi su postali sveprisutni u međuljudskoj komunikaciji. Potreba za bržim komuniciranjem zahtijeva ekonomičnije i lakše prenošenje poruka. Tu na scenu stupaju neologizmi koji to mogu uvelike olakšati. Stalni priljev neologizama u naš govor pojačan je utjecajem medija, interneta te širenjem engleskog jezika na sva područja života. Njihova je upotreba na neki način toliko integrirana u govor ljudi da je postala neprimjetna, takoreći skrivena, barem ako se o njoj ne razmišlja. Stoga je svako istraživanje o neologizmima važno za shvaćanje tog pojma i nadasve za daljnja istraživanja te osvješćivanje o njihovoj raširenosti i u jeziku i u žargonu. U ovom se radu istražuju *semantički neologizmi*, odnosno već postojeće riječi u leksiku koje su dobile nova značenja. Dakle, tema ovog završnog rada je *Semantički neologizmi u žargonu mladih*. U istraživanju se polazilo od općeg prema specifičnom, dakle koristila se deduktivna metoda, a u prikupljanju korpusa metoda zapažanja te analize. Rad se okvirno dijeli na teorijski i praktični dio, a sveukupno se sastoji od šest poglavlja. Nakon prvog, tj. uvodnog poglavlja u drugom se poglavlju govori o žargonu općenito te o žargonu mladih. Nakon toga slijedi treće poglavlje u kojem se definira semantičke neologizme te objašnjava uzroke, posljedice i mehanizme njihova nastajanja. Dosad navedeno pripada teorijskom dijelu rada, a zatim u četvrtom poglavlju slijedi praktični dio gdje će se prikazati abecedni popis prikupljenih semantičkih neologizama u žargonu mladih te će se zatim nešto više reći o samom korpusu. Riječi su podijeljene prema svojim vrstama te se korpus sagledao s obzirom na mehanizme semantičke tvorbe. Metoda prikupljanja korpusa bila je bilježenje izraza u svakodnevnoj usmenoj komunikaciji u različitim mladenačkim krugovima, ali i u komunikaciji putem društvenih mreža. Također je za lakše prepoznavanje i razumijevanje žargonizama korišten i Sabljakov *Rječnik hrvatskog žargona*. U petom poglavlju donesen je sveobuhvatni zaključak rada, a u posljednjem, tj. šestom popisu korištene literature i izvora. Pretpostavka je bila ta da će se u žargonu mladih, kao skupini smatranoj najvećim i najplodnijim tvorcem neologizama uopće, pronaći i povećati broj neologizama nastalih semantičkom neologizacijom, a koje mladi koriste u međusobnoj komunikaciji. Cilj je rada ukazati na plodnost semantičke tvorbe neologizama koja je uvijek na neki način zanemarena u odnosu na gramatičku tvorbu. Na taj se način žele potaknuti daljnja istraživanja ove teme i doprinijeti ovom području istraživanja.

2. O ŽARGONU

Neologizmi su česta pojava u žargonu jer se upravo u njemu nove riječi stvaraju s najviše maštovitosti, od kojih mnoge opstanu u jeziku pa čak i prelaze na višu razinu, odnosno razgovorni jezik, a katkad čak i u standard. Uz naziv žargon također se pojavljuju nazivi *sleng*, *šatrovački* i *argo*. *Sleng* je termin preuzet iz engleskog jezika, a *argo* iz francuskog te se oni danas rjeđe koriste. Iz naziva *šatrovački* može se izlučiti riječ *šator*, a razlog takvom nazivu je jer se smatra da je govor neke grupe najprije nastao pod šatorima, a da su ga stvorili Romi kao svoj tajni jezik koji bi bio nedokučiv ostalima. Ovaj je naziv karakterističan za područje Hrvatske i Srbije, a u današnje vrijeme zamjenjuje ga se nazivom žargon. „...pojam *šatrovački* obuhvaća svaki iskonstruirani govor izvjesne skupine ljudi, staleža ili klase koji se u svom specifičnom načinu sporazumijevanja nastoji odvojiti od standardnog govora...“ (Sabljak 1981: 5). *Šatrovački* se prema Barbari Kovačević (2001: 380) nalazi na nižoj razini od žargona, a *Hrvatski enciklopedijski rječnik* (2002) određuje ga kao „žargon manje društvene skupine“, dok *Rječnik stranih riječi* (2002) žargon opisuje kao „pokvareni, osobit govor“. Određenje pokvarenog govora dobio je jer je podložan ulasku pogrdnih riječi te nepoštovanju gramatičnosti i sintaktične strukture. Prema Melvinger (1989: 64) žargon znači „ukupnost riječi i izraza u govoru predstavnika stanovitih društvenih skupina povezanih istim uvjetima života, istim zanimanjem ili istim interesima“. Riječi žargona nastaju spontano te se s vremenom prihvaćaju u rječnik ili nestaju iz uporabe. Dakle, riječi žargona često su kratkoga vijeka, ali neke preživljavaju i dugo vremena. Također se žargon stalno mijenja, ovisno o različitim čimbenicima poput generacije, dobne skupine, društva itd.

Iako se mišljenja lingvista često razilaze u vezi nazivlja i toga koji je od tih pojmova jednak ili podređen kojemu, ipak se može izvući definicija koja određuje žargon kao govor pojedinih društvenih skupina koji se razlikuje od standardnoga jezika. „Žargon predstavlja svojevrsan bunt, otpor, kako prema jezičnom standardu, tako i prema izvanjezičnoj konvencionalnoj stvarnosti“ (Pepić 2008: 139).

Mišljenja se također razlikuju i kod podjele vrsta žargona, ali se može prihvatiti podjela Ranka Bugarskog (2006: 13–14) na stručni, subkulturni i omladinski tip. Stručni se uglavnom smatra pretencioznim i šablonskim, dok su subkulturni i omladinski tip maštovitiji i kreativniji. Nas će u ovome radu posebno zanimati omladinski tip, odnosno žargon mladih koji će nam koristiti kao izvor za prikupljanje semantičkih neologizama. Prema Ivani Pepić (2008: 139) žargon u svakodnevnom govoru najviše stvaraju i upotrebljavaju upravo mladi (učenici i studenti).

2.1. Jezik i mladi

Mladi oduvijek imaju poseban odnos prema jeziku odstupajući od njegove norme, ali istovremeno donoseći mnoštvo novih riječi, izraza i fraza te na taj način obogaćujući jezik. Svaka nova generacija ima svoj leksik i izraze koje upotrebljuje na način svojstven baš njima, dakle žargon mladih može se shvatiti kao jezik generacije koji se stalno mijenja te je tako uvijek nerazumljiv svakoj idućoj generaciji. Danas su mladi okruženi tehnologijom i svjedoče njezinu neprestanom napretku koji uvelike utječe na promjene u njihovu jeziku. Također je tu i utjecaj stranih jezika, učenjem u školi, na fakultetu ili gdje drugdje, i preko medija, računalnih igara, interneta i sl. To se najviše odnosi na engleski jezik, koji Kapović (2011: 83) naziva „neosporna svjetska *lingua franca*“, globalni jezik koji ima veliku ulogu u svijetu, a tako logično i u Hrvatskoj. Termin *lingua franca* znači idiom koji se koristi kao opće sredstvo međusobne komunikacije, primjerice u srednjem je vijeku to bio latinski za područje čitave Europe. Stolac kaže za upotrebu anglicizama u žargonu mladih: „U nekim se situacijama njihova uporaba može smatrati jezičnim pomodarstvom ili jezičnim snobizmom, ali ona je u tolikoj mjeri ušla u govor mladih da je postala njegov sastavni dio, njegovo bitno obilježje“ (Stolac 2003: 198). Osim što jezik mladih obiluje anglicizmima, rečenice su im često nepotpune i gramatički nepravilne što još više pridonosi već spomenutoj nerazumljivosti.

Mladi uglavnom preuzimaju riječi i izraze iz popularne kulture koja se širi društvenim mrežama, masovnim medijima, internetom, glazbom, filmovima i sl. Pod svim tim utjecajima mladi stvaraju nove riječi svojstvene njima, mijenjaju značenja drugim riječima, pronalaze više novih značenja u jednoj riječi, stvaraju svoje termine, koriste se mješavinom hrvatskog i engleskog u pismenoj, a sve više i u usmenoj komunikaciji. U komunikaciji na internetu koriste se isti postupci tvorbe riječi kao u standardu, odnosno najčešće skraćivanje koje podrazumijeva aferezu (izostavljanje početnih dijelova riječi) ili apokopu (izostavljanje završnih dijelova riječi), a pojavljuju se i akronimi (npr. *ln*, *nnč*, *app*, a neki su preuzeti i iz engleskog: *brb*, *gg*, *lol* itd.). Mladi često upotrebljuju akronime vulgarizama (*bmk*, *pk*, *btk* itd.). Na društvenim je mrežama skraćivanje te time pojednostavljivanje riječi posebno vidljivo u obliku izbacivanja samoglasnika ili suglasnika (npr. *dns*, *neam*, *tream*, *brt* i sl.). Prema Mikić Čolić (2018: 245) nastanak takvih kratica motiviran je isključivo medijem kojim se prenose, odnosno ovdje se misli na komunikaciju društvenim mrežama. Razlog posezanja za tim postupcima jest potreba za bržim i ekonomičnijim prijenosom poruke, a da se ne gubi njihova razumljivost. Mladi su svojim žargonom uglavnom nerazumljivi drugim dobnim skupinama, a čak i grupe mladih mogu biti nerazumljive jedne drugima, ovisno o društvu u kojem se nalaze, mjestu gdje žive pa čak i razlikama u godinama, bez

obzira na to što svi pripadaju u mlađu dobnu skupinu. Svojim značajkama žargon mladih nedvojbeno odstupa od standardnoga jezika, a mladi njime zapravo tvore svoj identitet želeći se izdvojiti od ostalih društvenih skupina, žele neovisnost od standarda i njegovih zakonitosti. Dakle, svoj identitet na neki način izražavaju i jezikom. Međutim jezik mladih sam po sebi nije jedinstven, s obzirom na to da se stalno mijenja, da je mjesno obilježen te ovisan o dobi i razini obrazovanja. Mladi često uzimaju jedan izraz koji upotrebljavaju u različitim kontekstima što rezultira u sadržajno osiromašenom jeziku u broju leksema u usporedbi sa standardnim jezikom (Janeš 2011: 67). Dakle, mladi često postojećim riječima ili izrazima proširuju semantičko polje, pridaju im nova značenja te ih upotrebljavaju u različitim kontekstima. U žargonu je mnogo riječi podvrgnuto semantičkim promjenama te im se tako mijenja njihovo temeljno značenje i dolazi do polisemije tj. višeznačnosti, o čemu više u kasnijem dijelu rada. Žargon se prema tome od standarda ponajviše i razlikuje na semantičkoj razini jer tu uvijek ima prostora za kreativnost i improvizaciju.

Prema Janešu (2011: 14) u hrvatskoj lingvistici još uvijek ne postoji sustavna literatura u kojoj bi višestruke i uistinu specifične značajke jezika mladih bile navedene. Dakle, jezik mladih još uvijek nije podrobno istražen u hrvatskoj literaturi te se o njemu uglavnom pisalo u okviru nekih drugih tema. Strana literatura se međutim mnogo intenzivnije bavi ovim područjem svojih jezika.

3. SEMANTIČKI NEOLOGIZMI

U ovom se poglavlju pozornost posvećuje semantičkoj neologiji i njezinim produktima, semantičkim neologizmima, odnosno neosemantizmima. Promotrit će se uzroci i posljedice semantičkih promjena, a zatim i mehanizmi nastajanja semantičkih neologizama. O semantičkim je neologizmima bitno reći da su to već postojeće riječi u leksiku kojima se pridodaje neko novo značenje. Pritom se oblik tih riječi ne mijenja ni na koji način, a kao posljedicu te riječi nužno postaju polisemne riječi, odnosno riječi s više značenja. „Dodajući novo značenje postojećim leksičkim jedinicama, jezik čuva samosvojnost na planu izraza, a značenjski se obogaćuje“ (Kuna, Mikić 2012: 41).

3.1. Definicija semantičkih neologizama

Prema Muhvić-Dimanovski (2005: 102) novi se sadržaji u jeziku često pridodaju već postojećim leksičkim jedinicama povećavajući na taj način broj značenja. *Semantički neologizmi* se u neologiji pojavljuju kao značajna skupina i sredstvo za izražavanje novih pojmova u jeziku i gotovo je nemoguće pronaći jezik koji ih ne sadržava. Javljaju se i pod nazivom *neosemantizmi* koji im je istoznačan te pod nazivom *semantičke posuđenice* kod kojih se misli samo na ona nova značenja nastala pod utjecajem nekog drugog jezika. Bez obzira na to što postoje neke manje razlike u definicijama i kategorijama, Muhvić-Dimanovski (2005: 102) definira semantičke posuđenice kao domaće riječi ili odavno udomaćene posuđenice koje dobivaju novo, dodatno značenje pod utjecajem neke strane riječi. Do toga najlakše dolazi ako postoji glasovna i značenjska sličnost stranog i domaćeg naziva. Govoreći o dodatnom značenju misli se na mogućnost da se staro značenje neke riječi potpuno izgubi iz uporabe pod pritiskom novog značenja, iako se to događa vrlo rijetko. Osnovna su značenja riječi obično konkretna, a nova su često metaforičke naravi pa je zbog toga teško i zamisliti da metaforičko značenje izbacilo ono konkretno iz uporabe. Stoga najčešće supostoje i osnovno tj. staro i novo značenje, primjerice *miš* kao životinja i *miš* kao dio računalne periferije.

Semantičke posuđenice se prema nekim autorima dijele na homonimske i sinonimske, ali mnogi smatraju da je prikladnija podjela temeljena na jednakosti (podudarnosti) po obliku (najčešće istovremeno i značenju) i jednakosti (podudarnosti) po značenju. Iz prve skupine mogu se izdvojiti primjeri poput *paketa*, *papira*, *menija*, *programa* itd. Drugoj skupini pripadaju npr. *kišobran*, *krtica*, *petlja*, *prozor*. Semantičke posuđenice ne moraju biti samo imenice, već mogu

biti i pridjevi i glagoli, a nešto rjeđe i prilozima. Primjerice pridjev *pametan*, *kultni* ili glagol *brijati*, *pasti* itd.

Prema Kuni i Mikić (2012: 42) proučavanjem stare i nove rječničke i književne građe te izvlačenjem primjera semantičkih neologizama, mogu se uočiti smjerovi promjena njihovih značenja tijekom naznačenog razdoblja. Primjeri se odnose na neke veće tematske cjeline poput čovjekova izgleda (*daska*, *linija*), prostora življenja i boravljenja (*stan*, *trg*, *klupa* itd.), hrane (*pahuljice*, *telefoni*, *mačje oči*), mjesta moći, zakona, kriminala (*Markov trg*, *Pantovčak*, *podzemlje*) i još neke druge skupine. Ovi primjeri odražavaju težnje i razvoj jezika te su također odlična slika društvenih, kulturnih, gospodarskih i povijesnih promjena naznačenog razdoblja. Iz svega toga mogu se iščitati uzroci i posljedice semantičkih promjena te mehanizmi kojima *semantički neologizmi* najčešće nastaju. Semantičke promjene odvijale su se obično u onim područjima koja su bliska čovjekovoj svakodnevici pa se na temelju toga može pretpostaviti i smjer širenja novih značenja riječi koji bi se kretao od osobnih krugova sve do prodora u javni jezik.

Nedvojbeno je da najveći broj novih riječi nastaje gramatičkim tvorbenim procesima. Tijekom standardizacije hrvatskog jezika u 19. stoljeću pojedinci su smatrali da hrvatski treba proširivati riječima nastalim od domaće jezične građe, a ne posuđivanjem iz stranih jezika. Takve težnje upravo idu u prilog jezičnom purizmu koji je oduvijek bio vrlo zastupljen među hrvatskim jezikoslovcima, a koji se izjednačuje s tvorbom formalnih neologizama koji bi trebali zamijeniti strane posuđenice. Nastanak novih riječi neprestani je proces te neologizmi nalaze svoje mjesto i u općem jeziku. Tako su nekad prije riječi *perilica* i *pisač* bile smatrane novima, a danas su već dio svakodnevice zbog prihvaćanja šire jezične zajednice.

Kuna i Mikić (2012: 43) kažu da se među predlagateljima neologizama gotovo uopće ne ukazuje na mogućnost tvorbe riječi raznim semantičkim metodama, već isključivo gramatičkim tvorbenim načinima (skraćivanje, sufiksacija i proširivanje). Iako tvorba semantičkih neologizama pokazuje više maštovitosti, zbog svoje neupadljivosti i neagresivnosti na formalnoj razini oni su često u drugom planu u odnosu na riječi tvorene gramatičkim tvorbenim postupcima. Međutim njihove su moći svjesni govornici u raznim životnim situacijama i svakodnevnim razgovorima pa se tako ta jezična maštovitost i kreativnost očituje u vidu okazionalizama koji sve više ulaze u javni jezik, najviše jezik medija. „Uzrok plodnosti semantičke tvorbe treba tražiti u ekonomičnosti takvog načina imenovanja pojmova, ali i u jezičnoj kreativnosti kojoj teže govornici u spontanoj, opuštenoj i slobodnoj komunikaciji“ (Kuna, Mikić Čolić 2017: 91). Semantička je tvorba riječi

vrlo plodna primjerice u gradskim govorima te ona utječe na oblikovanje identiteta neke gradske zajednice što potvrđuje i sljedeća tvrdnja: „U kontekstu gradskih govora semantička je tvorba veoma plodan način i ima značajnu ulogu u stvaranju identiteta i odvajanja od drugih sociolekata“ (Kuna, Mikić Čolić 2017: 83).

3.2. Uzroci semantičkih promjena

Prema Kuni i Mikić (2012: 44) standardna podjela uzroka semantičkih promjena bila bi na one unutar jezika te one izvan, ali u današnje vrijeme se ta podjela iznijansirala te se najčešće govori o 3 tipa: jezičnim, povijesnim i društvenim uzrocima (Ullmann 1967). I. Raffaelli (2009: 154) tumači jezične uzroke kao kognitivno-jezične uzroke koji obuhvaćaju potrebu za mentalnim procesuiranjem stvarnog svijeta te za komunikacijom o novom mentalnom sadržaju. Dakle, pod jezičnim uzrocima misli se na promjene unutar jezičnih razina s kojima često dolaze i promjene značenja. Društveni uzroci uz sebe vežu razdvajanje te razlikovanje određenih društvenih skupina, a od kojih svaka utječe na jezik na svoj način. Te se skupine jezično razlikuju te tako stvaraju i različita značenja, a mogu se razlikovati po raznim kategorijama, primjerice spolu, području zanimanja, dobi itd. Također stvaranjem sebi svojstvenog jezičnog izražavanja stvaraju i prihvaćaju svoj identitet, kojim potvrđuju svoju pripadnost nekom prostoru ili društvu. Povijesni uzroci naime znače promjene u izvanjezičnom svijetu, promjene ideja, institucija, koncepata, pojavljivanje novih predmeta, novih aktivnosti i oblika života. Za primjer promjena u izvanjezičnom svijetu koje su uzrokovale promjene i u jezičnom svijetu može se uzeti valuta bivše SFRJ *dinar*, koju je u suvremenoj Hrvatskoj zamijenila *kuna*. Ta je promjena logično značila velik pad uporabne čestotnosti riječi *dinar*, a povećalo čestotnost riječi *kuna*. Može se pretpostaviti da će se u skorije vrijeme isto dogoditi i s kunom kada se u Hrvatskoj uvede *euro* kao glavna valuta. Dok se povijesne promjene odnose na inovacije u postojećem svijetu, društvu i kulturi, za novitete koje govornici konceptualiziraju i imenuju, Raffaelli smatra da je preciznije govoriti o *inovativnim uzrocima* (2009: 156–157) jer su noviteti u svijetu početak promjena i na svim jezičnim razinama. Neovisno o vrsti uzroka svi oni aktiviraju pojedine mehanizme, odnosno smjerove promjena.

3.3. Posljedice semantičkih promjena

Polisemija ili višeznačnost posljedica je semantičkih promjena riječi, odnosno svaka riječ uz svoje staro značenje dobiva i neko novo, a pri čemu se vrlo rijetko događa da novo značenje svojim pritiskom potpuno izgura staro iz uporabe. Kuna i Mikić Čolić kažu da je (2017: 90) bitno

naglasiti da ne uzrokuje svaki semantički pomak polisemiju te da je pritom vrlo važno takve strukture razgraničiti od okazionalnih prijenosa značenja. Također je važno razlikovati polisemiju od dvosmislenosti, što je prema Geeraerts (1993) moguće jedino u kontekstu, iz čega zaključuje da se značenje ne može shvaćati kao unaprijed određen i zatvoren sustav informacija.

„Polisemija se smatra jednom od ključnih pojava u semantici koja je u različitim lingvističkim razdobljima i školama tijekom dvadesetoga stoljeća intrigirala jezikoslovce svojim neodređenim položajem na razmeđu jezičnoga sustava i konteksta, odnosno jezične uporabe (Kuna, Mikić 2012: 46). J. Lyons (1997: 550) je uspostavio nekoliko kriterija koji trebaju biti zadovoljeni da bi se neka riječ smatrala polisemnom. Ti kriteriji podrazumijevaju da značenja polisemne riječi moraju biti okupljena oko temeljnog značenja iz kojega nastaju ostala, potom da značenja polisemne riječi moraju biti etimološki povezana te da moraju pripadati istoj sintaktičkoj kategoriji. Dok se prvi od ta tri kriterija smatra ujedno i definicijom polisemije, druga dva se zapravo označuju kao kriteriji za razgraničavanje polisemije i homonimije. Polisemija bi u načelu bila jedna riječ s više značenja, dok se homonimija temelji na odnosu dvaju ili više riječi. Polisemne riječi moraju imati nekakvu značenjsku povezanost, dok homonimijske imaju jednak izraz ili oblik, ali različito značenje (*kosa* kao oruđe i *kosa* kao skup vlasni na glavi).

Polisemija uglavnom ovisi o kontekstu, starosti riječi i čestotnosti uporabe riječi, a kako kontekst određuje značenje te je njegov broj beskonačan, to se odražava i na broj značenja polisemne riječi koji je isto tako beskonačan. Dakle, što je više konteksta veće su i mogućnosti za proširenje značenja. B. Tafra (1986: 336–337) još tvrdi da što je riječ starija i što ima veću uporabnu čestotnost, također joj je veća i mogućnost proširivanja značenja.

Kao primjer proširivanja značenja neke riječi uzet će se riječ *krtica* koja je uz svoje staro značenje male životinje koja živi pod zemljom još dobila značenje špijuna i tajnog agenta i to koristeći metaforički prijenos značenja.

„Uzmem dve žice, vežem ih za šteker u zidu, izlaze krtice“ (hrWaC). U ovoj je rečenici iz konteksta jasno vidljivo da se govori o krtici u njezinu temeljnom značenju životinje.

Međutim u rečenici: „Zato Denise netko bi te trebao nagaziti zbog odavanja vojne tajne, tebe i tvoju krticu“ (hrWaC), jasno je da *krtica* nema svoje temeljno značenje koje je navedeno maloprije, već ima značenje špijuna koji je odao nekakvu vojnu tajnu.

Dakle, kao što se iz ovih primjera može zaključiti, za razumijevanje značenja polisemnih riječi bitan je kontekst u koji se ta riječ stavlja. Mora postojati određeni kontekst kako bi se moglo razumjeti ono što govornik želi reći i koje značenje pridaje određenoj riječi.

Govoreći o lingvistici polisemija je pri vrhu proučavanih i objašnjavanih jezičnih pojava jer se na nju prestalo gledati kao na pojavu koja narušava unutrašnju strukturu jezika. Danas se ona suprotno starim poimanjima počela smatrati takoreći zdravom za sve jezike. Da nema polisemije, za svaki novi pojam bi se morala izmisliti nova riječ te bi se rječnici, odnosno leksik prenatrpali i izgubila bi se jezična ekonomičnost koju polisemija nudi. Cilj je suvremenih proučavatelja polisemije uočiti te odrediti načela ustroja polisemnih struktura, a osim ustroja proučava se i njezina klasifikacija.

3.4. Mehanizmi nastajanja semantičkih neologizama

U ovom će se poglavlju govoriti o mehanizmima nastajanja semantičkih neologizama, odnosno o stvaranju semantičkih neologizama metaforizacijom, metonimizacijom te onimizacijom i eponimizacijom, koje se također ubraja pod metonimiju. Zatim će se nešto reći o sužavanju i proširivanju značenja riječi te naposljetku eufemizaciji kojom se riječima također mogu pridavati nova značenja.

3.4.1. Metafora i metonimija

Kuna i Mikić (2012: 48) kažu da se na primjeru polisemnih struktura leksičkog sustava nekog jezika može zaključiti da se značenja prenose na temelju dvaju odnosa: sličnosti koju govornici uočavaju između dvaju koncepata te bliskosti koja često može biti i stvarna. Ta dva odnosa proučava kognitivna lingvistika, a oni su osnova metaforičkih i metonimijskih prijenosa.

Osnovna bi definicija metafore bila da ona ostvaruje prijenos značenja između značajki različitih područja života, a po načelu sličnosti. „Dakle, metaforičko preklapanje podrazumijeva razumijevanje jedne domene iskustva pomoću, ponekad znatno, drukčije domene, odnosno preklapanje iz izvorne u ciljnu domenu“ (Kuna, Mikić 2012: 48). Prema Muhvić-Dimanovski (2005: 105) najčešće se prenosi značenje nekog konkretnog pojma, pri čemu oba značenja supostoje u uporabi. Naime, neki predmeti, pojave i pojmovi asociraju nekim svojim karakteristikama na druge postojeće pojmove pa se tada i imenuju istim nazivom.

Danas su vrlo poznati metaforom nastali primjeri iz područja računalnih tehnologija: engl. *mouse*, *virus*, *window*, *loop* itd. Uglavnom se takvi nazivi u druge jezike preuzimaju u obliku prevedenica i/ili semantičkih posuđenica pa tako u hrvatskom imamo: *miš*, *virus*, *prozor*, *petlja*. Prema A. Milkoviću (2010: 78) semantičke se posuđenice svojim tumačenjem nadovezuju na prevedenice, odnosno događa se metaforizacija po uzoru na metaforizaciju u nekom stranom jeziku. Primjerice u slučaju primjera *mouse* dogodila se metaforizacija u engleskom jeziku, dakle sličnost koju su uočili govornici engleskog jezika, a u hrvatskom je već postojao izraz *miš* kojemu se samo pridodalo to značenje nastalo metaforizacijom u engleskom. Kada u hrvatskom ne bi već postojao određeni izraz, morao bi se primiti izraz takav kakav jest u stranom jeziku ili stvoriti potpuno novi.

B. Kuna i A. Mikić Čolić su u svojem bavljenju semantičkom tvorbom u osječkom gradskom govoru zabilježili dominaciju metaforičkog prijenosa značenja. To je vidljivo u primjerima: *kondor* (kontrolor), *tikva*, *bundeva* (glava), *četka*, *griva*, *slama* (kosa), *mačka*, *maca*, *riba* (djevojka), *jablan*, *žirafa*, *neboder*, *lojtra*, *bandera* (visoka osoba), *surla* (velik nos), *štapić*, *čačkalica*, *glista* (mršava osoba), *bure*, *slon*, *krme* (pretiła osoba), *dude*, *sifoni* (ženske grudi) itd. Dakle, osobina jednog predmeta, pojma ili pojave se pripisuje drugome.

Muhvić-Dimanovski (2005: 105) upozorava da ne mora svaka metaforička uporaba ujedno biti i neologizam (semantički neologizam) te da on to postaje tek dugotrajnijom uporabom određene metafore i njezinim širenjem u svakodnevnoj komunikaciji te naposljetku ulaskom u rječnike. Još kaže da su neke metafore prolaznog karaktera jer im je uporaba okazionalna, a katkad i jednokratna te da određena metafora mora proći proces leksikalizacije da bi uopće postala kandidatom za neologizam.

Kövecses i Radden (1998: 39) definiraju metonimiju kao „kognitivni proces u kojemu jedna pojmovna cjelina, tzv. sredstvo, pruža mentalni pristup drugoj pojmovnoj cjelini, tzv. cilju, i to unutar iste domene tj. idealiziranoga kognitivnoga modela“. Prema Brdaru (2007) metonimijski izraz se udaljava od uobičajenog značenja na temelju bliskosti ili stvarnih odnosa. Ovdje također treba napomenuti da nije svaka metonimijska uporaba odmah i neologizam (semantički neologizam) pa je bitno pažljivo i detaljno analizirati primjere.

Kao primjere semantičkih neologizama nastalih metonimijom Muhvić-Dimanovski (2005: 104 – 105) navodi neke: *Pantovčak* (predsjednikov ured), *Markov trg* (sabor), *Prisavlje* (Hrvatska radiotelevizija) ili npr. u engleskom *Wallstreet* (burza u New Yorku) u kojima se umjesto institucije rabi mjesto gdje se određena institucija nalazi. Nadalje primjeri poput *plave kacige*

(pripadnici mirovnih snaga UN-a), *bijeli / plavi ovratnici* (zaposleni u administraciji / proizvodnji), *plavi / plavac* (policajci zbog boje svojih uniformi), a koji se pojavljuju u brojnim europskim jezicima.

Druge su vrste metonimije onimizacija i deonimizacija tj. eponimizacija. Onimizacija znači nastanak vlastitih imena od nekih općih imenica. Primjerice *Jagoda*, *Dunja* kao vlastita imena nastala od općih naziva za istoimene vrste voća ili ime *Ruža* po nazivu za cvijet. Eponimizacija međutim znači obrnut proces od onimizacije, a u kojem se poopćavaju vlastita imena tj. ona se počinju rabiti kao neki opći pojam, pa tako imamo primjer *einstein* koji označava inteligentnu osobu. Primjeri se eponimizacije mogu naći i kod robnih marki koje se koriste kao opće imenice: *kalodont* bečkog proizvođača zubne paste (danas podrazumijeva sve zubne paste), *nesica* od marke *Nesscafe* (danas naziv za sve vrste instant napitaka od kave), *žilet* kao sigurnosna britvica izumljena krajem 19. stoljeća (danas sve marke britvice), *digitron* kao marka kalkulatora (danas sve marke kalkulatora), *radenska* kao slovenska marka mineralne vode (danas svaka mineralna), *rifle* (danas sve traperice) itd.

Uz pomoć metonimije često se stvaraju nove riječi i u razgovornom jeziku te žargonu. Primjeri *generalic* ili *hlebinac* znače naivnu osobu, a sve zahvaljujući najpoznatijem naivnom slikaru Generaliću i mjestu Hlebine u kojem je naivno slikarstvo i započelo. Doduše danas se te riječi više ne smatraju neologizmima, već su dio razgovornog leksika. U sportskom žargonu se može spomenuti primjer *klupa* koji označava neku sportsku momčad.

Upravo zbog toga što se već postojećim značenjima dodaje neko novo, produkti se metonimije i mogu smatrati semantičkim neologizmima.

3.4.2. Sužavanje i proširivanje značenja

Prema Kuni i Mikić (2012: 50) semantičke se promjene značenja mogu ostvarivati i u dva različita smjera, odnosno značenje riječi se može specijalizirati tj. sužiti ili generalizirati tj. proširiti. Neke riječi mogu u točno određenim kontekstima poprimiti terminološku vrijednost i imati određeno značenje samo u tom području, odnosno značenje im se sužava. Primjerice riječ *lice* u građevinarstvu ima suženo značenje „pročelja“ (Šulek 1990: 295), dok u području lingvistike *lice* ili *osoba* znači gramatičku kategoriju. Kuna i Mikić Čolić (2017: 88) kao primjer navode *osoblje* u značenju konobara, gdje je uočljivo i uzimanje cjeline za imenovanje jednine, odnosno metonimijski pomak.

Generalizaciju ili proširivanje značenja Kuna i Mikić Čolić (2017: 88) primjećuju u primjerima *čačkalica*, *glista*, *štapić* u značenju mršave osobe, a gdje se uočava i metaforički pomak, dok je u primjeru glagola *letjeti* njegovo osnovno značenje „kretati se zrakom pomoću krila“ metonimizacijom prošireno te može značiti i „kretanje ili prolaz nečega kroz zrak“. Ovdje se značenje proširilo od konkretnog prema apstraktnom što zapravo smanjuje obavijesnost te riječi. Dakle, može se zaključiti da sužavanje i proširivanje značenja ne isključuje istovremeni metonimijski i metaforički prijenos značenja.

Sve četiri opisane pojave smatraju se mehanizmima nastajanja semantičkih neologizama, ali se među njima trebaju uočiti i neke razlike. Tako Kuna i Mikić (2012: 50) kažu: „...metafora i metonimija razlikuju se od specijalizacije i generalizacije utoliko što se one ne pojavljuju kao rezultat postupne, gotovo neprimjetne promjene u različitim kontekstima, nego su rezultat trenutnog i hotimičnog prijenosa imena s jednoga objekta na drugi iako oni pripadaju različitim dijelovima čovjekove stvarnosti“. Na temelju toga I. Raffaelli dijeli navedene mehanizme na primarne (metafora i metonimija) i sekundarne (sužavanje i proširivanje). Primarni znače neposredno povezivanje dvaju koncepata po principu sličnosti ili bliskosti, a sekundarni nužno pretpostavljaju metaforički ili metonimijski pomak, a novonastalo značenje je pritom uže ili šire.

3.4.3. Eufemizacija

Eufemizmi su danas prisutni u svim oblicima komunikacije kao ublaženi izrazi za ono što govornik želi reći sugovorniku. Prema Dabrowskoj (1992) govornik ih upotrebljava da se ne povrijede osjećaji ili uvjerenja sugovornika, a Allan i Burrige (1991) kažu da njihova uporaba služi da se izbjegne gubitak vlastitog ili tuđeg obraza. Kuna (2007: 98) kaže da je eufemizacija „...strategija koju odlikuje zamjenjivanje blažim i prihvatljivim izrazima, koji u nekoj jezičnoj zajednici imaju pozitivne ili bar neutralne konotacije“. Dakle, da se na što ljepši način kaže nešto negativnog značenja. Kuna i Mikić (2012) u svojem bavljenju semantičkom neologijom navode sljedeće primjere: *racionalizacija* i *korekcija cijena* (ovim se izrazima prikriva negativna posljedica koja može značiti poskupljenje proizvoda, otpuštanja radnika itd.). Kuna i Mikić Čolić (2017) pronalaze i bilježe primjere u osječkom gradskom govoru, a koji još služe za podizanje ugleda određenom zanimanju npr. *unikomac* kao zamjena za *smetlar*, ili kao i uobičajeno za zamjenu neprimjerenih riječi npr. *ojači* za pretilu osobu. Također u području društveno nepoželjnog ponašanja pronalaze sljedeće primjere: *bockati*, *napušiti se*, *piti tablete* (u značenju drogirati se), *dudanje*, *nalijevanje*, *sauganje* (u značenju konzumiranja alkohola).

Ponekad eufemistične riječi gube svoje eufemistično značenje, primjerice izrazi *retard/retardiran* ili *poremećen* koji su izgubili eufemistično značenje koje su imali u odnosu na disfemizam *lud*. Danas su oni pogrđni izrazi koji označavaju neinteligentnu osobu. „Eufemistični neologizmi izrazito su plodna kategorija jer ih obilježava gubitak vrijednosti koju su nosili kada su se tek pojavili, odnosno s vremenom nestaju njihova, u imenu sadržana "ublažavajuća" svojstva te postaju zapravo tabuizirani“ (Kuna, Mikić 2012: 52).

„Nedostatak odlučnosti da se stvari nazovu pravim imenom pridonosi stvaranju ružičastog pogleda na svijet, odnosno otvara vrata manipulaciji kroz izrazito dosjetljive i lapidarne eufemistične semantičke pomake“ (Kuna, Mikić 2012: 51). Dakle, eufemizacija izraza služi za maskiranje pravih problema, manipulaciju ljudima, kako bi se reklo mazanje očiju ili prodavanje magle, ali ipak je i kao takva ljudima na neki način usađena u kodove ponašanja.

4. ISTRAŽIVANJE

U ovom će se dijelu rada prikazati prikupljeni korpus semantičkih neologizama u žargonu mladih. Korpus je prikupljan bilježenjem izraza u usmenoj komunikaciji s prijateljima i kolegama, ali i onoj pisanoj na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, Whatsapp itd.), koja se može smatrati i najopuštenijim oblikom komunikacije među mladima, a time i pogodnom za istraživanje. Iako se žargon prije smatrao isključivo ostvarivim u govoru, to se promijenilo pojavom raznih aplikacija i društvenih mreža koje omogućuju neprestanu komunikaciju na internetu. Za potrebe istraživanja okvirno smo odredili da će skupini mladih pripadati svi oni od 16 do 26 godina starosti. Istraživanje cjelokupne skupine mladih bilo je moguće zahvaljujući prijateljevanju s osobama iz različitih mladenačkih krugova. Za lakše se prepoznavanje i razumijevanje žargonizama još služilo Sabljakovim *Rječnikom hrvatskog žargona*.

4.1. Korpus semantičkih neologizama

Ukupno su prikupljena 142 semantička neologizma. Slijedi tablica u kojoj će uz njih biti navedeno temeljno značenje tj. definicija tih riječi, značenje dobiveno u žargonu mladih te po jedan primjer uporabe u rečenici. Iz istraživanja su izostavljeni vulgarizmi, koji su zapravo kod mladih dosta česta pojava, ali su se za ovaj rad doimali neprimjerenima.

Tablica 1. Prikupljeni korpus (142)

Riječ	Definicija	Značenje dobiveno u žargonu mladih	Primjer uporabe u rečenici
abortus	pobačaj djeteta prije 28. tjedna trudnoće	zakržljao, nerazvijen	<i>Ovaj lik je abortus, jedva ima metar i žilet.</i>
akcija	djelovanje, radnja, pothvat	spolni odnos	<i>Čujem jučer je bilo neke akcije kod tebe u sobi, a?</i>
antifriz	sredstvo za snižavanje ledišta vode	loša, neuredna frizura	<i>Kakav ti je to antifriz na glavi?!</i>
avion	prijevozno sredstvo	zgodna ženska osoba	<i>Ma ta ženska je avion u usporedbi s tobom. Nemaš šanse.</i>
baciti	nečemu zamahom i puštanjem iz ruke promijeniti mjesto	napraviti, učiniti	<i>Aj bacit đir po gradu!</i>
bakalar	vrsta ribe	student koji je završio prve tri godine studija po bolonjskom sustavu	<i>Napokon si i ti postao bakalar! Čestitam brate!</i>

baklja	zapaljeni štap koji se nosi u ruci	džoint marihuane	<i>Hoćemo jednu baklju poslije faksa?</i>
bambus	biljka	mješavina kole i crnog vina	<i>De natoči mi jedan bambus, samo ne prejak.</i>
banana	voće	1. nešto loše 2. blok u košarci	1. <i>Koja banana, stari moj!</i> 2. <i>Jesi vidio kako mali igra danas, napravio je već četiri banane!</i>
biser	okruglo sedefasto zrno koje se oblikuje pod okloпом školjke	priglupa, neinteligentna osoba	<i>Kakav si ti biser! Nema više takvih.</i>
bolestan	stanje osjećaja bolesti, slabosti	1. nešto super, odlično, izvrsno 2. nešto loše, odvratno	1. <i>Stan ti je bolestan!</i> 2. <i>Šta pričaš to, ti si bolestan! Prestani!</i>
bolesnik	osoba koja se osjeća bolesnom	nastrana, luda osoba	<i>Isuse kakav si ti bolesnik, prestani odmah!</i>
bomba	eksplozivna naprava	1. zgodna žena 2. nešto jako dobro, ukusno	1. <i>Jesi ju vidio? Kakva bomba!</i> 2. <i>Ovaj kolač ti je stvarno bomba.</i>
bombon	hrana (slatkiš)	droga ecstasy	<i>Koliko bombona imaš u sebe? Treba mi nekoliko za večeras.</i>
brnjica	naprava koja se stavlja životinji na njušku ili na gubicu da ne grize	usta	<i>Ma začepi tu brnjicu ili ću ti ju ja začepiti!</i>
brisati	uklanjati trag nečega s neke površine	bježati	<i>De briši prije nego odlijepim!</i>
brutalan	pretjerano grub, surov	nešto dobro, izvrsno	<i>E ma koncert je bio brutalan!</i>
bure	isto što i bačva, od drveta je, služi za čuvanje tekućine ili neke hrane	pretila osoba	<i>Kako se Jelena udebljala, sad je pravo bure.</i>
bušiti	praviti prolaz, rupu, otvor	spolno općiti s nekime	<i>Jesi bušio što sinoć nakon izlaska?</i>
car	vladar carevine	super osoba, frajer	<i>Ma on je baš car!</i>
cigan	osoba romske nacionalnosti	kad je netko bezobrazan prema nekome/ispadne loš u nekom postupku	<i>A baš si cigan, ne mogu vjerovat da si mi popio svo pivo bez pitanja!</i>
crkotina	tijelo mrtve životinje u raspadanju	lijenčina	<i>Ajde ustani, ne budi crkotina! Već je podne!</i>
čačkalica	tanki drveni štapić za uklanjanje ostataka hrane između zuba	jako mršava osoba	<i>Pogledaj ovog kakav je, baš čačkalica, skoro da ga i nema.</i>
četka	pomagalo kojem su na plosnatu podlogu usađene čvrste dlake	kosa, frizura	<i>Kakva ti je to četka na glavi, izgledaš kao pijetao. Haha!</i>

čist	osoba higijenski čista, otuširana, oprana	ne uzimati drogu	<i>Stari moj, čist sam već dvije godine.</i>
čvarci	hrana	prsti	<i>Vi imate lijepe prste, a ne kao ja ove čvarke.</i>
ćevapi	hrana	prsti	<i>Mrzim ove svoje ćevape na rukama, odvratni su.</i>
daska	plosnat i širok dug komad drveta	ženska osoba bez istaknutih grudi i stražnjice	<i>Prije je bila daska, a gle ju sada, wow!</i>
dati	uručiti iz ruke u ruku, prepustiti kome što, predati	ženski pristanak na spolni odnos	<i>Je'l ti dala sinoć?</i>
daviti	stezanjem vrata oduzimati kome dah	dosadivati, gnjaviti	<i>Jučer me opet davila cijeli dan svojim glupostima.</i>
derati	skidati kožu sa životinje, guliti	igrati igrice	<i>Je'l dereš što na kompu?</i>
dim	lagana tvar koja se diže u zrak kad nešto izgara	džoint	<i>Daj meni dim, ti si već uzeo!</i>
dobra	ženska osoba poželjnih moralnih osobina, ali može biti i izgleda	zgodna ženska osoba	<i>Jesi vidio Marinu kad je prolazila, kako je dobra!</i>
drobiti	pokretima prstiju ili oruđem nešto sitniti	puno pričati, govoriti gluposti	<i>Ti stvarno nekad previše drobiš Marko!</i>
đubre	vrsta gnojiva	vrlo loša, bezobrazna osoba	<i>Ma ti si obično đubre, ništa više! Gubi mi se s očiju!</i>
einstein	poznati znanstvenik Albert Einstein	pametna, inteligentna osoba	<i>Ti si pravi einstein, uvijek sve znaš!</i>
facu	dio tijela/lice	frajer, netko u središtu pažnje	<i>Ti si baš facu u ovom gradu!</i>
faraon	egipatski vladar	najveći frajer, glavni u društvu	<i>Kakav si ti car, kralj, faraon!</i>
fazan	životinja	osoba koja polazi prvi razred srednje škole	<i>Jao koliko je fazana ove godine upisalo kod nas.</i>
frula	instrument	džoint	<i>Daj smotaj jednu frulu buraz.</i>
gajba	košara ili plastični sanduk za odlaganje boca	stan, soba	<i>Imaš predobru gajbu brate.</i>
glumiti	igrati ulogu u kazališnom komadu ili u filmu	pretvarati se, izigravati	<i>Ne kužim što glumiš ti sad, prestani odmah!</i>
gorila	životinja	jako nabildana muška osoba	<i>Ma on ti je gorila, bolje ga nemoj izazivat!</i>
grbav	osoba s grbom negdje na tijelu	glupa osoba	<i>A Marine jesi grbav, ništa ne znaš sam.</i>
griva	duga i izražena dlaka na glavi i vratu životinja	kosa	<i>Dobro da si se ošišao, nikako ti nije stajala ona griva.</i>

grob	mjesto gdje se sahranjuju mrtvi	ružna osoba	<i>Ova ženska je pravi grob, vidi ju samo.</i>
gurati	pomicati što s jednog mjesta na drugo upotrebom snage	probijati se kroz život	<i>-Kako ide? -Ah znaš, guram nekako. Stisli rokovi.</i>
guska	životinja	glupa, bezobrazna ženska osoba	<i>Ne mogu vjerovat kakva je Anamaria guska.</i>
invalid	osoba koja ima od rođenja ili kao posljedicu ozljede ili bolesti tjelesno ili duševno oštećenje	šeprtlja, nespretna, nesposobna osoba	<i>Bože koji si ti invalid, sve ti ja moram raditi!</i>
izgorjeti	sasušiti se od žege, opeći kožu na suncu	oglupaviti od dugotrajne konzumacije marihuane	<i>Ma lik je skroz izgorio, više ne zna ni rečenicu složiti.</i>
izraditi	napraviti, oblikovati radom ruku ili alatom	prevariti, izigrati	<i>On je tebe totalno izradio stari moj, pa upola prave cijene si mu prodao.</i>
jazavac	životinja	štreber, šmokljan	<i>Kakav si ti jazavac, samo učiš.</i>
kec	drugi naziv za kartu as	ocjena nedovoljan	<i>Opet si dobio keca a?</i>
keks	hrana (slatko ili slano suho i prhko pecivo)	spolni odnos	<i>Ajmo jedan keks nabrzaka!</i>
kobasica/kobasa	hrana	muško spolovilo	<i>Fuj! Miči tu kobasicu dalje od mene!</i>
kliker	kuglica od raznih materijala koja služi za igru	mozak	<i>Uključi taj svoj kliker malo!</i>
kokošinjac	nastamba za kokoši	mjesto s puno žena koje glasno razgovaraju	<i>Ništa te ne čujem od ovog kokošinjca kraj nas.</i>
kolac	poduži komad drveta zašiljen s jedne strane	ocjena nedovoljan	<i>Ma dobio sam kolac danas pa sam se našivcirao.</i>
koma	potpun gubitak svijesti, duboka nesvjestica iz koje bolesnika nije moguće probuditi	nešto loše, u lošem stanju	<i>Hrvatsko gospodarstvo je koma! To se bar zna.</i>
konzerva	hermetički zatvorena limenka	konzervativna, dosadna osoba	<i>Znaš, nekad si prava konzerva.</i>
krak	ud žabe i dio tijela nekih životinja	noga	<i>Kolike krakove ima onaj lik.</i>
kralj	vladar kraljevine	super osoba	<i>Ja o kakav je on kralj.</i>
krater	otvor na vrhu vulkana ili rupa koja nastaje bombom	prišt	<i>Koliki krater imaš na čelu.</i>
krava	životinja	pogrđni naziv za žensku osobu	<i>Ivana je takva krava, da znaš samo što mi je sve rekla o tebi!</i>
krmača	ženka domaće i divlje svinje	1. pretiła ženska osoba	<i>1. Gle ove krmače Ivane kolika je!</i>

		2. loša ženska osoba 3. avionska bomba velike razorne snage	2. <i>Baš si krmača, kako si mi mogla to napraviti?</i> 3. <i>Našli su još jednu krmaču u Savi, ovaj puta od 200 kila.</i>
krvav	prekriven krvlju	smiješan, zabavan	<i>Ti si baš krvav lik!</i> <i>Hahaha!</i>
kvocati	tiho kokodakati	zanovijetati, prigovarati	<i>Hoćeš mi prestati kvocati cijeli dan?</i>
labud	životinja	ocjena dovoljan	<i>Hvala Bogu dragom, dobio sam labuda iz testa.</i>
lajati	glasanje psa	psovati	<i>Ne laj Marko!</i>
legenda	predaja o životu neke osobe ili o nekom događaju	sjajna osoba	<i>Ivan je baš jedna legenda.</i>
lik	ukupnost crta lica, figura u obrisu	bilo koji mladić, dečko	<i>Kako je onaj lik zgodan ajme!</i>
mačka	životinja	zgodna ženska osoba	<i>Vidi onu mačku wow!</i>
majstor	osoba koja ima takvo zvanje i ispit stručnosti u obrtu	super osoba, osoba kojoj sve ide	<i>To majstore! Uvijek mi pomogneš.</i>
mamut	životinja	glupa osoba	<i>De shvati više mamute jedan!</i>
mesnica	mjesto gdje se kupuje meso	šlic, rasporak na hlačama	<i>E, otvorena ti mesnica.</i>
miješati	praviti smjesu, spajati u mješavinu	micati bokovima, stražnjicom	<i>Jesi vidio kako miješa ona mala?!</i>
mljeti	sitniti razno zrnje, meso	previše pričati, besmisleno pričati	<i>Koliko ti možeš mljeti to još nisam vidio.</i>
obraditi	izvršiti radove	obmanuti, prevariti	<i>Koliko te lik obradio, ne mogu vjerovat.</i>
odlijepiti	odvojiti slijepljeno ili zalijepljeno	razljutiti se	<i>Odljepio sam kad sam to saznao.</i>
odraditi	završiti, obaviti posao	ukrasti, uzeti kriomice	<i>Odradio mi je upaljač.</i>
oguliti	guljenjem skinuti koru, kožu	previše naplatiti za nešto	<i>Mislim da su nas obojicu ogulili.</i>
pacijent	osoba na liječenju u bolnici	priglupa, nezrela, čudna osoba	<i>Koji si ti pacijent Marine.</i>
padobranac	čovjek koji se spušta padobranom	nepozvana osoba	<i>Došao je jedan padobranac na rođendan. Vodite ga van.</i>
panj	dio drveta koji ostaje uz korijen kad se stablo otpili i sruši	priglupa osoba	<i>Kakav si ti panj Bože dragi!</i>
papak	rožnati donji dio noge nekih životinja	1. ženin poslušnik 2. plašljivac	1. <i>Ne da mu cura na pivo, koji je on papak!</i> 2. <i>Zašto joj samo ne kažeš? Prestani biti takav papak!</i>

papuča	laka obuća koja se nosi po kući	ženin poslušnik	<i>Cura mu brani s nama u grad, lik je baš papuča.</i>
pasti	izgubiti ravnotežu iz nekog razloga i udariti o tlo	biti uhićen	<i>Jesi čuo da je sinoć pao s dva grama trave.</i>
pedala	poluga koja se pokreće nogom	prekid veze, odnosa	<i>-Što je bilo s tobom i Anom? -Ma ništa, pedala.</i>
pila	oruđe koje se sastoji od nazubljene metalne oštrice	automobil	<i>Koja dobra pila stari moj.</i>
piliti	rezati pilom	zamarati, dosađivati	<i>Cura me pili već danima, ne mogu više!</i>
pjeniti se	izbacivati pjenu, stvarati pjenu	ljutiti se	<i>Što se pjeniš odmah?</i>
podmazan	nešto masno (npr. motor automobila)	podmićen	<i>Svi u HDZ-u su podmazani, to se bar zna.</i>
pomesti	metenjem ukloniti, očistiti neki prostor	pokrasti	<i>Ma sve su pomeli, čitav stan, ništa nije ostalo.</i>
popljuvati	prekriti pljuvačkom	ružno, negativno se izraziti o nekome ili nečemu	<i>Neću više pričat s tobom, uvijek sve što kažem popljuješ.</i>
popušiti	završiti s pušenjem	loše proći, izgubiti	<i>Jučer smo popušili dvije tekme zaredom.</i>
potamaniti	uništiti sve redom	pojesti	<i>Kako je bila dobra sarma, sve sam potamano.</i>
prati	ispiranjem u tekućini uklanjati nečistoću	kad nekog obuzimaju određeni osjećaji	<i>Depra me pere ovih dana zbog silnih ispita.</i>
pratitelj	osoba koja prati nekoga fizički, u stvarnom svijetu	osoba koja prati drugu osobu na društvenim mrežama, u virtualnom svijetu	<i>Imam dvije tisuće pratitelja, ali želim imati još više.</i>
pregaziti	prijeći hodom/vozilom preko nečega	pobijediti, poraziti	<i>Pregazili smo ih s deset golova razlike.</i>
pregažen	osoba pregažena nekim vozilom	mamurna osoba	<i>Ne mogu danas doći, totalno sam pregažen zbog sinoć.</i>
provala	kriminalna radnja nasilnog i neovlaštenog otvaranja zatvorenog i zaključanog	nešto glupo, ali smiješno izrečeno	<i>Kakve ti provale imaš! Smijem se danima.</i>
pucati	dobivati pukotine, gađati iz vatrenog oružja	ciljati na nešto, nastojati dokopati se nečega	<i>Pucam na dvojku, trojka je previše.</i>
puknuti	razlomiti se na dijelove	naživicirati se, poluditi	<i>Puknuo sam kad sam čuo brata kako mljacka.</i>
razbiti se	ozlijediti se	napiti se	<i>Sinoć sam se totalno razbio. Nisam mogao hodati.</i>

rešetati	propuštati kroz rešetko	ispitivati na ispitu	<i>Rešetala me dvadeset minuta i dala mi keca.</i>
rezanci	hrana	vezice za cipele	<i>E, odvezani ti rezanci.</i>
riba	vrsta životinja	zgodna ženska osoba	<i>Vidi onu ribu za šankom.</i>
rupa	otvor u nečemu ili kroz nešto, udubljenje, jama	zapušten prostor, stan, kuća	<i>Ova birtija je prava rupa, idemo van!</i>
sarmica	umanjenica od sarma, hrana	pretila osoba	<i>Vidi onu sarmicu, jedva stane u tu haljinu.</i>
sherlock	književni lik detektiv Sherlock Holmes	osoba koja sporo zaključuje, ironično obraćanje	<i>Nemoj zezat, sherlock. Tek si sad to shvatio.</i>
skinuti se	razodjenuti se	odvikavati se od droge	<i>Jesi se skinuo s kokaina?</i>
smrad	neugodan miris	gad, pokvarenjak	<i>Smrad me opet opelješio za 20 kuna!</i>
snimiti	različitim elektronskim pomagalima i tehnikama zabilježiti sliku i ton	primijetiti	<i>Jesi snimio onu malu, koja riba!</i>
spaljen	uništen vatrom	lud, otkaćen, smiješan	<i>E, taj lik je stvarno spaljen. Haha!</i>
starci	osobe u kasnoj životnoj dobi	roditelji	<i>Starci mi ne daju van.</i>
stoka	domaće životinje	pokvarena, bezobrazna osoba	<i>Nisam to očekivao od tebe, stvarno si stoka!</i>
strašan	koji je užasan, grozan	odličan, duhovit, sjajan	<i>Strašna mi je ova nova pjesma od Dine Merlina.</i>
strava	veliki strah, užas, groza	odlično, nevjerojatno	<i>Bilo nam je strava na moru, da smo bar duže ostali!</i>
surfati	jediti na dasci ili jahati na dasci po velikim valovima	pregledavati internetske stranice	<i>Gledam telku i surfam usput.</i>
svinja	životinja	prljava, neuredna osoba	<i>Koja si ti svinja! Osjetim te do ovdje.</i>
svinjac	mjesto gdje se drže svinje	neuredno mjesto	<i>Soba ti je baš svinjac, Marine!</i>
šapa	mekani jastučasti donji dio noge s noktima kod životinja	ruka	<i>Miči šape s toga, to je za goste!</i>
šibnuti	udariti šibom, ukoriti	poslati poruku	<i>Šibni mi samo poruku na fejs da dolaziš.</i>
šljiva	voće	masnica na oku	<i>Kakva ti je to šljiva?! S kim si se tukao?</i>
šugav	nešto zahvaćeno šugom	loše, neuspješno	<i>Vrijeme će sutra bit baš šugavo. Šteta.</i>
tenk/tenkić	oklopno borbeno vozilo/umanjenica od tenk	pretila osoba	<i>Ova ženska je baš tenk, vidi jedva je prošla kroz vrata.</i>
tikva	biljka	glava	<i>Džaba ti tikva kad ju ne znaš upotrijebiti!</i>
toljaga	jak i težak komad drva, obično teži na jednom kraju	džoint	<i>De smotaj jednu toljagu brate.</i>

top	vatreno oružje koje iz cijevi ispaljuje eksplozivne hlice na veće daljine	1. ocjena nedovoljan 2. džoint 3. super, odlično	1. <i>Opet mi dao topa na ispitu.</i> 2. <i>Danas sam popužio brutalan top, moraš probat!</i> 3. <i>Ajme ta majica ti je top! Gdje si kupila?</i>
truba	instrument	džoint	<i>Jesi za da zapalimo jednu trubu navečer?</i>
ubijen	osoba umrla od tuđe ruke	jako pijana osoba	<i>Kako sam ubijen sad isuse, ne sipaj mi više vina!</i>
ubiti se	počiniti samoubojstvo	napiti se	<i>Znaš koliko sam se ubio sinoć, ne sjećam se ničeg.</i>
ubosti	oštrim, šiljatim predmetom i sl. nanijeti povredu	pronaći, osvojiti	<i>Ubo sam predobru majicu na sniženju.</i>
umirati	gubiti znakove života	ludo se smijati	<i>Kad Marko baci neku foru, umirem dva dana! Haha!</i>
unućić	umanjenica od unuk	bočice alkohola od 0.2l	<i>-Hoćemo na benzu kupit unućiće?</i> <i>-Može, ali uzet ćemo i piva.</i>
upaliti	pustiti u rad, aktivirati, učiniti da radi	uspjeti	<i>-Je'l ti upalilo ono s Karlom?</i> <i>-Nije još buraz.</i>
visiti	pružati se, prostirati se svojom masom nadalje pričvršćen o nešto	1. družiti se (od engleskog <i>hang out</i>) 2. biti dužan	1. <i>Gdje ste visili sinoć?!</i> <i>Gdje ste hengali sinoć?</i> 2. <i>Visim ti cenera.</i>
vrh	najviši dio brda, najviši položaj u hijerarhiji	odlično, super	<i>Ta košulja ti je vrh! Gdje si kupio?</i>
zakon	zbirka osnovnih propisa državne vlasti kojima se nešto određuje, uređuje, dopušta ili zabranjuje	izvrsno, odlično	<i>-Ova naša profesorica je zakon! -Da, predobra je!</i>
zakuhati	početi kuhati, ostaviti nešto da počne kuhati	izazvati svađu	<i>Opet si nešto zakuhao između njih dvoje.</i> <i>Prestani im se miješat u vezu!</i>
zmaj	izmišljeno čudovište čije je tijelo sastavljeno od tijela raznih životinja	zgodna ženska osoba	<i>-Jesi vidio malu?</i> <i>-Uf jesam, mala je zmaj!</i>
zvijer	jedinka među zvijerima (red unutar razreda sisavaca)	snažna muška osoba	<i>Koja si ti zvijer brate, kad si počeo vježbati?</i>

4.2. Analiza korpusa

Korpus čini 88 imenica, 42 glagola i 12 pridjeva. Iz ovoga je vidljivo da je u korpusu najviše imenica, dok je glagola upola toliko, a pridjeva još manje. Dakle, zastupljenost je imenica u korpusu 61,9 %, glagola 29,6 %, a pridjeva 8,5 %.

S obzirom na mehanizme nastajanja semantičkih neologizama na prvom se mjestu kao najčešći nalazi metafora, a zatim s primjetno manje primjera slijedi metonimija (s eponimizacijom), što zapravo samo potvrđuje ta dva mehanizma kao najučestalije. Neki primjeri metaforizacije su: *abortus* (fizički nerazvijena osoba), *baklja* (džoint), *bure* (pretiła osoba), *čačkalica* (mršava osoba), *ćevapi* (debeli prsti), *gorila* (jako nabildana muška osoba), *invalid* (nesposobna osoba), *kliker* (mozak), *kokošinjac* (mjesto s puno žena koje glasno razgovaraju), *krmača* (pretiła ženska osoba), *kvocati* (zanovijetati, prigovarati), *labud* (ocjena dovoljan) itd. Već je jasno da su se značenja prenosila na temelju sličnosti koju su govornici uočili između neka dva naizgled nepovezana koncepta, pojma ili stvari. Najčešće se prenosi značenje nekog konkretnog pojma koji svojim obilježjima asocira na neki drugi pojam pa se tako obilježja prvoga pripisuju drugome.

Zatim pronalazimo primjere metonimije gdje se metonimijski upotrijebljen izraz udaljio od uobičajenog značenja na temelju bliskosti ili nekih stvarnih odnosa (Brdar 2007). Primjerice: *lik* (bilo koji mladić), *daska* (osoba bez istaknutih grudi i stražnjice) te *einstein* (inteligentna osoba) i *sherlock* (osoba koja sporo zaključuje) kao primjeri eponimizacije, dok u korpusu ne nalazimo primjere onimizacije.

Podsjećajući na to da proširivanje i sužavanje značenja ne isključuje metaforu i metonimiju, proširivanje se dogodilo u većini izraza (npr. *bure*, *baciti*, *ćevapi*, *kliker*, *kobasica*, *invalid*, *surfati* itd.), dok sužavanje nalazimo rjeđe. Sužavanje značenja imamo primjerice u izrazima: *dobra* (značenje se suzilo od ženske osobe poželjnih moralnih osobina, ali i poželjnog izgleda samo na njezine izvanjske karakteristike tj. izgled), *pratitelj* (značenje se suzilo od fizičkog praćenja nekoga, u stvarnom svijetu, do osobe koja prati drugu osobu na društvenim mrežama, u virtualnom svijetu).

Kao primjer eufemizacije u korpusu nalazimo izraz *pacijent*, *biser*, *grbav* i *panj* koji mladi koriste kao ublaženi izraz za priglupu ili neinteligentnu osobu, a *pacijent* ima i oznaku nezrelog ili čudnog, zatim *sarmica* kao ublaženi izraz za pretiłu osobu te *kobasica* ili *kobasa* za muško spolovilo.

5. ZAKLJUČAK

U ovom su se radu istraživali *semantički neologizmi* u žargonu mladih, odnosno njihova pojava u svakodnevnoj međusobnoj komunikaciji među mladima. Mladi su izabrani za ovo istraživanje upravo iz razloga što se njih smatra najvažnijim i najmaštovitijim tvorcima neologizama uopće. Oni stvaranjem sebi svojstvenog žargona oblikuju svoj identitet i kulturu želeći se razlikovati od drugih društvenih skupina. Zato nije ni čudno da njihov jezik i govor obiluje brojnim novim riječima, tj. neologizmima. Iako se najveći broj tih neologizama tvori gramatičkim tvorbenim procesima, postoji i mogućnost semantičke tvorbe. Nakon teorijskog dijela u kojem smo se pobliže upoznali ponajprije s pojmom žargona te zatim semantičkog neologizma tj. neosemantizma, uslijedio je istraživački dio bilježenja riječi u svakodnevnoj komunikaciji mladih. Prikupljene su 142 riječi koje su u žargonu dobile jedno ili više novih značenja, odnosno te su riječi postale polisemne pa se može reći da je polisemija nužna posljedica semantičke tvorbe. Korpus sadržava najviše imenica, upola manje glagola te najmanje pridjeva. Analizom se korpusa ustvrdilo da najveći broj semantičkih neologizama nastaje metaforizacijom izraza, zatim metonimizacijom (uz eponimizaciju koja spada pod metonimiju) i eufemizacijom. Dakle, ovaj je rad i svojevrsna potvrda metafore, a zatim i metonimije kao najučestalijih mehanizama nastajanja semantičkih neologizama. Svi ti procesi podrazumijevaju i proširivanje značenja koje je uočeno kod većine riječi, dok je sužavanje značenja uočeno samo kod nekih primjera. Potvrđena je polazna pretpostavka da će se istraživanjem žargona mladih pronaći povećani broj neologizama nastalih semantičkom neologizacijom, odnosno da je semantička tvorba plodan način tvorenja novih riječi te da stoga ne smije biti zanemarivana pri neološkim istraživanjima. Može se zaključiti da bi svakodnevna komunikacija ne samo mladih nego i ostalih skupina bila gotovo nemoguća i nezamisliva kada ne bi postojali brojni semantički neologizmi koji nude veliku ekonomičnost i fleksibilnost jezika. Budući da oni stalno nastaju ili nestaju iz uporabe, predstavljaju neiscrpan izvor za neprestana nova istraživanja. Za buduća se istraživanja predlaže ispitivanje točne frekvencije uporabe određenih semantičkih neologizama kod mladih te koliko oni različitih značenja tih riječi zapravo poznaju, kako bi se moguća nenamjerno izostavljena značenja nadodala i tako upotpunila cjelokupna slika istraživanja. Iako ovaj rad obuhvaća tek 142 semantička neologizma zabilježena u žargonu mladih, on može otvoriti put daljnjim i opsežnijim istraživanjima ove teme.

6. LITERATURA I IZVORI

1. Anić, Šime; Klaić, Nikola; Domović, Želimir 2002. *Rječnik stranih riječi: tuđice, posuđenice, izrazi, kratice i fraze*. Sani-plus, Zagreb.
2. Anić, Vladimir; Brozović Rončević, Dunja; Goldstein, Ivo; Goldstein, Slavko; Jojić, Ljiljana; Matasović, Ranko 2002. *Hrvatski enciklopedijski rječnik*. Novi Liber, Zagreb.
3. Brdar, Mario 2007. *Metonymy in Grammar: Towards Motivating Extensions of Grammatical Categories and Constructions*. Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku, Osijek.
4. Bugarski Ranko, 2006. *Žargon: lingvistička studija*. Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, 31 (1), 498–501.
5. Dąbrowska, Anna 1992. *Eufemizmy mowy potocznej*. Jezyk a kultura 5. 119–178.
6. Geeraerts, Dirk 1993. *Vagueness's puzzles, polysemy's vagaries*. Cognitive Linguistics 4–3. 223–272.
7. Janeš, Franjo 2011. *Usporedba leksičkih i pragmatičkih osobitosti hrvatskoga i njemačkoga jezika mladih*. doktorska disertacija, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
8. Kapović, Mate 2011. *Čiji je jezik*. Algoritam, Zagreb.
9. Keith, Allan; Burridge Kate 1991. *Euphemism & Dysphemism: Language Used as Shield and Weapon*. Oxford University Press, Oxford.
10. Kovačević, Barbara 2001. *Hrvatski žargon ili hrvatski žargoni?* Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, knj. 27 (2001), 378–383.
11. Kövecses, Zoltan; Günter Radden 1998. *Metonymy: Developing a cognitive linguistic view*, *Cognitive Linguistics* 9.1: 37–77.
12. Kuna, Branko 2007. *Identifikacija eufemizama i njihova tvorba u hrvatskom jeziku*. *Fluminensia* 19. I, 95–113.
13. Kuna, Branko; Mikić, Ana 2012. *Semantička neologija u hrvatskome jeziku*. X. Međunarodni kroatistički znanstveni skup, ur. S. Blažetin, Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, Pečuh, 37–57.
14. Kuna, Branko; Mikić Čolić, Ana 2017. *Semantička tvorba u osječkom gradskom govoru*, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 43/1, 79–94.
15. Lyons, John 1977. *Semantics vol. 2*. Cambridge University Press, Cambridge, London, New York, Melbourne.
16. Melvinger, Jasna 1984. *Leksikologija*. Pedagoški fakultet, Osijek.

17. Mikić Čolić, Ana 2018. *Tvorbeni postupci u žargonu: jezična kreativnost i/ili posuđivanje*. Od norme do uporabe 1, ur. Jadranka Mlikota, Filozofski fakultet Osijek, Hrvatska sveučilišna naklada, Osijek, 232–252.
18. Milković, Alen 2010. *Normiranje neologizama u hrvatskome jeziku*. doktorska disertacija, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
19. Muhvić-Dimanovski, Vesna 2005. *Neologizmi, problemi teorije i primjene*. Zavod za lingvistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
20. Pepić, Ivana, 2008. *Na rubu jezika–žargon*. Život i škola, br. 20 (2/2008.), god. 56., 139–146.
21. Raffaelli, Ida 2009. *Značenje kroz vrijeme*. Disput, Zagreb.
22. Sabljak, Tomislav 1981. *Rječnik šatrovačkog govora*. Globus, Zagreb.
23. Sabljak, Tomislav 2001. *Rječnik hrvatskog žargona*. VBZ, Zagreb.
24. Stolac, Diana 2003. *Podstil razgovornoga jezika: govor mladih*. Hrvatski književni jezik: zbornik radova: međunarodni znanstveni skup povodom 500. obljetnice nastanka *Judite* Marka Marulića (1450. – 1524.), ur. Lukač, Stjepan, Hrvatska samouprava Budimpešte, Budimpešta. 191–199.
25. Šulek, Bogoslav 1990. *Hrvatsko-njemačka-talijanski rječnik znanstvenog nazivlja*, sv. II (O-Ž), pretisak. Globus, Zagreb.
26. Tafra, Branka 1986. *Razgraničavanje homonimije i polisemije: leksikološki i leksikografski problem*. *Filologija* 14. 381–393.
27. Ullmann, Stephen 1967. *The principles of semantics*. Basil Blackwell, Jackson, Son and Company, Oxford/Glasgow.

1. *Croatian web corpus (hrWac)*

http://nl.ijs.si/noske/all.cgi/corp_info?corpname=hrwac

(Posljednji pregled: 28. 12. 2020.)